

suplement educatiu de la revista de lletres L'illa

txt

estiu

2010

núm. 13

Temps d'esplai,
temps d'educació

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

suplement
educatiu de
la revista
de lletres *L'illa*

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

TXT és una publicació d'Edicions Bromera coordinada per Josep Antoni Fluixà

Consell de redacció: Marta Estrelles i Carol Borràs

Consell assessor: Alfred Aranda, Bernat Bataller, Vicent Borràs, Joan Carles Gírbés i Josep Gregori

Col·laboradors: Vicent Gimeno, Maria Viu, Reina Duarte, Lorena Bay, Manuel Sanchis, Víctor Giner Albero, José Luis Sastre i Consuelo Berenguer

Correcció lingüística, maquetació i arxiu gràfic: Edicions Bromera

Disseny gràfic: Enric Solbes

Fotografia: Alfred Aranda, Carles Barrios, PhotoSTARP i Arxiu Bromera

Redacció i administració: Apartat de correus 147, 46600 Alzira (Ribera Alta), telèfon 962 402 254

Adreça a Internet: www.bromera.com/txt

Correu electrònic: txt@bromera.com

Impressió: Bormac

Tirada: 12.800 exemplars

ISSN: 1887-3979 / **DL:** V-635-2007

TXT no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors, ni els torna els originals no sol·licitats, ni hi manté correspondència.

TXT autoritza la reproducció dels seus articles si se'n fa esment de la procedència.

Editorial

L'educació de les noves generacions no és una missió exclusiva de la institució escolar. És, evidentment, responsabilitat del professorat i de tots els professionals de l'ensenyament, però no únicament d'ells. Els poders públics i les diferents administracions educatives, tant l'estatal com l'autonòmica i la municipal tenen també l'obligació de preocupar-se'n i de facilitar que funcione bé l'ordenació acadèmica d'un país o d'un territori. Però, sobretot, la família, que ha de tenir el compromís primordial i irrenunciable de donar una bona educació als seus descendents. I, en aquest sentit, convé assenyalar que amb el temps que els xiquets i les xiquetes passen a escola no n'hi ha prou per a aconseguir que aprenguen adequadament les capacitats bàsiques i els continguts que la societat els reclamarà quan deixen de ser infants i joves i s'hagen d'incorporar al mercat laboral.

Per això, el temps no escolar ha de ser vist com un temps d'esplai, de descans, d'activitats d'oci alternatiu i de diversió, però un temps també, al cap i a la fi, educatiu: per a llegir, per a escriure, per a estudiar, per a ampliar coneixements, etc. Sobretot, en els períodes més llargs de les vacances escolars. Un temps que, com molt bé diu el professor Vicent Gimeno en l'article publicat en aquesta revista, ofereix una oportunitat per a l'educació i la interacció entre els membres d'una família: pares, mares, fills, filles, avis, àvies... És un temps especial per a jugar i compartir, per a motivar i per a reforçar lligams afectius necessaris. Per tant, les vacances són també un temps que s'ha de tenir en compte en el disseny progressiu de l'ensenyament i l'apre-

nentatge de les criatures des que són menudes fins que acaben la seua vida acadèmica.

En conseqüència, no és desgavellat, sinó lògic i recomanable, que es produïska una coordinació necessària entre l'escola i la família, entre el professorat i els pares i les mares, a l'hora de planificar quines són les estratègies i les activitats que millor poden fer que els períodes de descans escolar no siguen una interrupció en el procés educatiu de l'alumnat. Convé, per exemple, que es parle entre els uns i els altres, i que es debata sobre la conveniència o no de proposar determinades tasques –dites popularment *deures*–, o sobre la recomanació de suggerir unes actituds concretes que orienten els pares i les mares sobre quina és la manera d'actuar més bona perquè l'aprenentatge continue. En aquest aspecte, des de l'escola es podrien fer fulls informatius amb idees per a gaudir i aprendre amb els fills i les filles en el temps lliure: un temps, sens dubte, més ric i bonic si és compartit.

Flaixos

Escola Valenciana ens convida a matricular en valencià

La federació ha posat en marxa un any més la campanya per a informar mares i pares sobre els avantatges de matricular els fills a l'escola en valencià. Amb el lema «Obri la porta a les llengües. Matricula en futur, matricula en valencià», Escola Valenciana promou aquesta iniciativa per tal de fomentar una vertadera educació valenciana plurilingüe i de qualitat. En la campanya d'enguany participen cares conegudes de la societat valenciana com ara el jugador del València CF Àngel Dealbert o Ignacio Raneda, rector de la Universitat d'Alacant.

XII Premis d'Innovació Educativa

La Regidoria d'Educació –juntament amb les de Cultura i Polítiques d'Igualtat– de l'Ajuntament d'Alzira, amb la col·laboració de la Fundació Bromera, convoca una nova edició dels Premis d'Innovació Educativa. L'objectiu d'aquests guardons és donar suport a les iniciatives que des de l'escola i des d'altres àmbits de la nostra societat es posen en marxa per a fomentar i potenciar tres aspectes: la creativitat de l'alumnat i l'educació en valors; l'hàbit de llegir entre la població infantil i juvenil, i l'eradicació de les desigualtats entre homes i dones. El termini de lliurament dels treballs acaba el 30 de setembre del 2010. Per a consultar les bases completes, podeu visitar el web www.fundaciobromera.org.

Va de bo! per al nivell superior

L'edició del nou *Va de bo!* adaptat al nivell superior de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de València estarà enllestida després de l'estiu. D'aquesta manera, es completa l'oferta per a l'estudi de la llengua en els tres nivells genèrics que estableix la Junta. Es tracta d'un material que ha tingut una rebuda excel·lent gràcies al mètode de treball, que ofereix una perspectiva lúdica que fomenta l'aprenentatge, facilita la tasca del professorat i promou la pràctica interactiva de la llengua en situacions comunicatives versemblants.

Nova plataforma digital de continguts educatius

L'ANELE (Asociación Nacional de Editores de Libros y Material de Enseñanza) ha engegat el projecte NEDA, una plataforma de distribució de continguts didàctics digitals dirigit

EDUC@WEBS
www.jocsinfantils.cat

Aquest web compila més de 800 jocs infantils de tot el món. A més, permet incloure'n de nous. Disposa d'una base de dades extensa en la qual es poden consultar els diferents jocs que conté, de quina classe són i quin origen tenen.

da tant a professors com a alumnes i pares. El projecte, que començarà a funcionar el curs 2010-2011, oferirà un catàleg de continguts educatius interactius, una biblioteca digital i altres materials complementaris al llibre de text.

Nou material de Bromera.txt per a treballar la grafomotricitat

Bromera presenta per al curs 2010-2011 la nova línia Samaruc de quaderns de grafomotricitat i preescriptura, destinats al segon cicle d'Infantil i el primer cicle de Primària, que treballen l'habilitat per a escriure i presenten una gradació molt progressiva. Es tracta d'un mètode pràctic sorgit de l'experiència i el treball quotidià a les aules que té com a objectiu estimular i exercitar la coordinació oculomanejadora. Són senzills, sense complicacions afegides i permeten l'execució amb garanties quant a la llegibilitat, bellesa, eficàcia i rapidesa.

Les vacances: una oportunitat d'educació i interacció

Vicent Gimeno*

El tema de la conveniència o no de fer deures, o de posar-ne, durant les vacances ha sigut objecte de controvèrsia per part dels diferents implicats en qualsevol procés educatiu. Conseqüentment, estem davant d'un debat en què tothom pot i ha de prendre part. Així, col·lectius de mares i pares, professorat, pedagogs i qualsevol integrant d'una comunitat educativa (sense oblidar-nos, és clar, de l'opinió de l'alumnat) han de transmetre el seus arguments a fi d'arribar a un consens tan adequat i sensat com siga possible.

*Vicedegà de la Facultat de Ciències de l'Educació i l'Esport
UCV Sant Vicent Màrtir

Si fem una ullada ràpida a les impressions que genera el tema «deures i vacances» trobarem opinions que van des de les que defenen la conveniència de posar deures als estudiants durant les vacances (adduint raons com la necessitat de reforçar els hàbits i els aprenentatges adquirits durant tot l'any acadèmic o per a ampliar informació), fins als detractors que reivindiquen aquest període en el sentit ampli de temps d'esbarjo, de gaudi i de descans total.

Nosaltres entenem que les vacances han de ser un període de recés i de descans en el qual l'alumnat pot dedicar més temps a fer activitats que durant el període lectiu són eclipsades pels quefers i les obligacions diàries. Així, és permisible que l'infant jugue més, vetle un poc més de l'habitual o puga alçar-se més tard quan l'ocasió ho meresca. No obstant això, també entenem les vacances com un moment per a reforçar allò après durant el curs acadèmic i, com no, per a aprendre coses noves. Aquest increment d'aprenentatges es pot fer o bé d'una manera explícita o bé d'una manera implícita. La primera via es podria fonamentar amb materials curriculars establits o facilitats per les editorials. Aquests llibres o quaderns de vacances ofereixen a l'alumnat els continguts exigits per llei, la concreció curricular i, si no som experts o professionals del món de la docència, és una forma bastant encertada de saber què és el que han de fer els nostres fills i filles.

Aprendre sense adonar-se'n

Pel que fa al tipus implícit, pensem que presenten múltiples possibilitats d'interacció entre l'alumnat i les famílies. Els períodes de vacances esdevindrien moments idonis per poder parlar, jugar i compartir experiències entre els pares i les mares i els fills i les filles. Ens referim al fet d'implementar i reforçar l'aprenentatge compartint moments, temps i espais entre els membres de la família. Així, poden aprendre o repassar els aprenentatges mentre, per exemple, fan una excursió amb els pares: poden parlar i comentar aspectes d'història, d'art o de coneixement del medi del lloc visitat; veure i repassar els angles que ens ofereixen els senyals de circulació o escoltar les llegendes o expressions característiques d'una zona geogràfica.

A més, com diria el pedagog Juan Escámez, més que *deures de vacances* (pel significat d'obligatorietat que sovint té aquest concepte) convindria parlar d'*activitats complementàries*, ja que no hem d'oblidar, resseguint aquest autor, que les vacances no són una *escola en miniatura* sinó una oportunitat única de retrobament i intercanvi entre pares, mares i fills que demostra la conveniència de reforçar la necessitat educativa més enllà de l'horari escolar.

El temps de vacances o d'oci, conseqüentment, ha de ser el moment en què els membres de la família fan activitats que en altres dates desgraciadament són deixades un poc de banda, i podem des de llegir, escriure, parlar –i escoltar!– amb els fills i les filles fins a comentar els programes que veuen a la televisió. Al cap i a la fi, si bé *vacances* etimològicament significa 'exempció' no estem *exempts* de l'educació dels nostres fills i filles.

Les vacances són una oportunitat única de retrobament entre pares, mares i fills que demostra la conveniència de reforçar la necessitat educativa més enllà de l'horari escolar.

Les vacances: un període d'aprenentatge complementari a l'escolar

Carol Borràs

Ser pares és una de les tasques més joioses de la vida i alhora una de les més compromeses i generoses. És una tasca indefinida que no coneix terminis ni excedències perquè cada moment compartit amb els fills és un dipòsit en el banc de la seua memòria, del seu futur. El binomi pares/educació està permanentment actiu, i és per això que cal parar també una atenció especial als moments compartits amb els fills en el temps lliure, perquè són el marc ideal per a assaborir l'aprenentatge en el sentit més ampli.

L'educació en el període vacacional o en l'espai fora de l'horari lectiu és sempre un moment idoni per a crear i viure experiències intenses i inoblidables, ja que és un marc de llibertat, sense obligacions ni impositcions sobre les tasques que s'han de desenvolupar i amb una predisposició total per part dels menuts a experimentar i compartir emocions. Es tracta, doncs, d'un espai temporal no vinculat a exigències curriculars, però que aporta una gran quantitat d'experiències vitals que marquen d'una manera o una altra l'aprenentatge dels fills, especialment en el terreny de l'educació en valors, ja que està lligada sem-

El temps vacacional no està vinculat a exigències curriculars, però aporta una gran quantitat d'experiències vitals que marquen d'una manera o una altra l'aprenentatge dels fills.

pre al pla vivencial, a les experiències i al contacte amb les persones, a través dels models de comportament que segueixen els pares.

Estudiar sí, però amb l'ajuda dels pares

És fonamental que els fills dediquen una part del temps vacacional a fer els deures que els han proposat a l'escola per tal de repassar i reforçar el que han après a classe, i també per a mantenir la disciplina que proporciona l'escola, que s'ha de seguir observant en aquest temps lliure, tot i que amb molta més flexibilitat, lògicament. En aquest sentit, és important ajudar els fills a aprendre, consolidar o ampliar els coneixements adquirits, perquè permet establir una relació molt més propera amb ells i alhora augmenta la participació dels pares en el desenvolupament intel·lectual dels fills. La informació que els pares poden extraure quan ajuden els fills amb els deures permet identificar les

habilitats i virtuts que tenen o les carències i defectes i, d'aquesta manera, actuar en conseqüència.

Alhora, cal deixar un marge suficientment ample respecte als horaris i l'organització del temps dedicat a estudiar perquè puguin assumir les seues responsabilitats. Tampoc no hem d'oblidar que aquest temps d'oci és també de descans necessari i, per tant, cal ser flexibles si el treball proposat resulta excessiu o no l'entenen. En aquest sentit, i per tal d'obtenir resultats més bons o reforçar i ampliar les matèries que més dominen, els quaderns de vacances i el material educatiu complementari poden ser una guia molt útil. En cap moment s'han d'entendre, però, com un treball que han de fer obligatòriament, sinó que s'han de triar aquelles activitats que els puguin resultar més profitoses.

Tot i amb això, no hem d'oblidar fomentar altres aspectes transversals com llegir: els podem proposar llibres o temes que poden interessar-los, els podem acompanyar a la biblioteca perquè trien algun llibre, sempre amb l'autonomia suficient que els permeta aga-

far-ne un amb què divertir-se i desenvolupar la imaginació, però atents també perquè els faça aprendre i fomenti l'educació en valors.

L'aprenentatge que no es troba solament als llibres

De la mateixa manera, és fonamental transmetre'ls l'afany d'aprendre coses noves en qualsevol circumstància, incentivar-los la curiositat per les coses i ajudar-los a desenvolupar els interessos i les aficions que tinguen, animant-los a llegir, convidant-los a explorar les seues habilitats artístiques, ajudant-los a entendre el que veuen a la televisió o al cinema, assistint a un concert o un espectacle teatral, practicant esports conjuntament...

Les activitats fetes en família enriqueixen i fomenten els vincles afectius entre els membres alhora que permeten desenvolupar determinades inquietuds, valors i aptituds que milloren l'educació dels fills en tots els aspectes. Una activitat tan aparentment senzilla i gratificant per a pares i fills com és jugar junts, estimula la curiositat dels menuts, amplia la imaginació i desperta l'enginy al mateix temps que fomenta la comunicació i la interacció entre tota la família.

Per a optimitzar el temps i ajustar-nos als continguts del curs sense exigir-los un esforç excessiu, els quaderns de vacances i el material educatiu complementari poden ser una guia molt útil.

Idees per a gaudir i aprendre amb els fills en el temps lliure

D'estudi	En família/a casa	Amb amics
- Fer els deures (amb l'ajuda dels pares, sempre que siga possible) - Quaderns de vacances - Material complementari (quadernets per matèries) - Lectures - Activitats extraescolars (música, idiomes, esports...)	- Jocs tradicionals i jocs educatius - Anar al teatre, al cinema, espectacles esportius... - Anar en bici junts - Acompanyar-los a la biblioteca - Fer activitats a l'aire lliure (excursions, visitar espais d'oci) - Desenvolupar tasques creatives (pintar, escriure...) o d'habilitat (trencaclosques, treballs manuals...) - Riure, escoltar, raonar, contar històries, relaxar-se junts...	- Fer esport en equip - Campaments d'estiu - Escola d'estiu - Jocs al carrer (sambori, botar a la corda, boletes...)

Experiències compartides amb els amics

Sens dubte, el temps d'oci, de vacances, és també per a compartir i gaudir d'activitats fora del nucli familiar. Compartir experiències amb els amics, fer-ne de nous, apuntar-se a un campament d'estiu o a una escola d'estiu, practicar esports d'equip, fer activitats col·lectives amb altres xiquets, com ara classes de natació, tallers... els ajuda a aprendre a relacionar-se i a créixer en valors, a ser més autònoms i a descobrir a poc a poc la seua personalitat.

Aquests suggeriments per a compartir i dirigir l'oci dels fills no són normes de compliment estricte, sinó que cada nucli familiar trobarà les més adients per als seus fills segons les necessitats i les adaptarà a les seues particularitats. També poden ser útils com a orientació perquè el professorat en faça alguna proposta als pares, segons característiques i necessitats dels seus alumnes. En qualsevol cas, solament pretenen ser una aportació mínima a l'ampli ventall de possibilitats per a poder gaudir i, alhora, educar els fills aprofitant un dels privilegis de l'actualitat: el temps lliure.

Les activitats en família enriqueixen i fomenten els vincles afectius entre els membres alhora que permeten desenvolupar determinades inquietuds, valors i aptituds.

No hem d'oblidar aspectes transversals com llegir, que els permet divertir-se, desenvolupar la imaginació i, alhora, fomenta l'educació en valors.

Bromera de vacances, estiu actiu

Maria Viu

Amb la fi del curs escolar, educadors i pares es troben davant de la mateixa disjuntiva: quina és la fórmula adequada per als xiquets i les xiquetes que estan a punt de començar el període d'oci més llarg de l'any? Què és millor, dedicar l'estiu a activitats lúdiques? No correm així el risc que obliden les rutines i els continguts que amb tant d'esforç han assolit després del curs escolar? D'altra banda, és sa carregar també aquesta part de l'any amb tasques feixugues que de vegades acaben ocupant i determinant les vacances de tota la família? Edicions Bromera, de nou, posa el seu granet d'arena per a contribuir amb respostes a la solució del problema.

Sens dubte, les persones que integren la comunitat educativa –educadors, pares i mares i, fins i tot, els estudiants– tenen, almenys, una opinió relacionada amb aquesta qüestió, i habitualment basada en l'experiència pròpia. Sembla que la major part coincideixen a assenyalar que els dos mesos i escaig que les criatures passen sense atendre la rutina escolar són un període massa dilatats perquè romanguen mà sobre mà, sense tenir una tasca curricular que els reorde mínimament allò que han après durant el curs.

Aquest fet es fa palés, especialment, a l'Educació Primària, que és l'etapa en la qual s'introdueix el pensament abstracte, en la qual s'assenten procediments bàsics per a aprendre a aprendre, i en què la càrrega dels continguts curriculars comença a ser important. En aquesta etapa ja és fonamental que els períodes vacacionals –sobretot la pausa estival– esdevinguin alguna cosa més que jocs i descans: és quan arriba l'hora dels *deures d'estiu*, l'objectiu dels quals ha de ser que durant aquesta estació no es llance a perdre la faena de tot un curs.

En aquest sentit, hi ha escoles que proporcionen a l'alumnat dossiers de fotocòpies que contenen tasques perquè els xiquets les desenvolupen a casa, ja siga amb l'ajuda dels pares o consultant els llibres que han fet servir al llarg del curs. Es tracta de reculls

preparats amb cura per part dels docents de totes i cadascuna de les assignatures –normalment, de les troncales–, que pretenen garantir un repàs equilibrat i profitós per als dies de calor. Ara bé: aquesta és una tasca feixuga per al professorat, que sovint ja va prou afaenat a aquestes alçades del curs com per a haver de dedicar-s'hi. I en aquesta situació, quines alternatives hi ha?

Quaderns de vacances, la millor solució

L'oferta d'Edicions Bromera per a Educació Primària és extensa i completa. Després de l'entrada en vigor de la LOE, el Projecte

A partir de Primària és fonamental que els períodes vacacionals esdevinguin alguna cosa més que jocs i descans per a no llançar a perdre la faena de tot el curs.

Bromera ha publicat una sèrie de quaderns de vacances perquè, també durant l'estiu, l'aprenentatge i el reforç dels coneixements assolits siga fàcil i atractiu.

Aventura ha gaudit d'una acceptació més que notable a les escoles valencianes, i les opinions favorables dels usuaris dels llibres de Valencià, Castellà, Coneixement del medi i Matemàtiques avalen la professionalitat dels nostres autors. A més, el fet de disposar d'una *quaderneria* àmplia i variada complementa la diversitat de necessitats

Els sis quadernets, un per a cada curs de l'Educació Primària, treballen les àrees curriculars fonamentals: Valencià, Castellà, Coneixement del medi i Matemàtiques.

plantejats des d'un punt de vista lúdic però rigorós. Això, juntament amb l'assessorament del Departament Didàctic d'Edicions Bromera ha fet que el resultat siga un material que repassa cada curs i prepara per al següent, tot en un sol llibre, amb activitats el procediment de resolució de les quals contribuirà a aclarir dubtes.

que presenten les aules hui en dia i hi aporta solucions.

És per això que, seguint amb el mateix esperit de proporcionar a professorat i alumnat les eines per a facilitar l'aprenentatge, Edicions Bromera ha publicat una sèrie de quaderns de vacances amb l'objectiu d'aconseguir que, també durant l'estiu, l'aprenentatge i el reforç dels coneixements assolits siga fàcil i atractiu.

«Estiu d'Aventura», l'aventura de l'estiu

Enguany, professorat, pares, mares i alumnes disposen de l'oferta en quaderns de vacances de Bromera per a Primària. Es tracta d'una sèrie de sis quaderns, un per a cada curs de l'Educació Primària, que treballen les quatre àrees curriculars fonamentals –Valencià, Castellà, Coneixement del medi i Matemàtiques– a partir dels continguts mínims que assenyala la LOE per a cada curs.

Un equip de professionals experimentats i qualificats s'han posat, una vegada més, al servei de mestres i alumnes per a crear uns quaderns que repassen els continguts que tracten tots els manuals basats en la LOE,

Els quaderns de la sèrie «Estiu d'Aventura»...

- Repassen les quatre assignatures troncal en un sol quadern.
- Preparen l'alumnat per al curs següent.
- Revisen els continguts mínims del currículum, per la qual cosa són útils per a alumnes que hagen fet servir qualsevol manual basat en la LOE.
- Eviten haver de carregar amb els llibres de tot el curs, gràcies a la tipologia de les activitats.
- Combinen el rigor amb l'aspecte lúdic de l'aprenentatge.

Així doncs, volem fer-nos un lloc en el temps d'estiu dels xiquets valencians, perquè amb els quaderns de vacances de Bromera l'estiu esdevinga alguna cosa més que mar i sol, perquè aquest siga un autèntic «Estiu d'Aventura»!

Aquests nous quaderns de vacances repassen els continguts que tracten tots els manuals basats en la LOE, plantejats des d'un punt de vista lúdic però rigorós.

Com combinem el temps d'oci i l'educació?

Planificar el temps de vacances dels xiquets amb activitats lúdiques, engrescadores i alhora interessants des del punt de vista educatiu és la fórmula per a exprémer al màxim aquest moment d'oci. Les propostes són moltes i diverses i no necessàriament requereixen plantejaments elaborats, sinó més aïna una combinació de totes atenent els interessos i les aficions dels xiquets i la capacitat d'aquestes per a oferir coneixement, no solament pragmàtic sinó també en valors. Tot seguit hi ha unes recomanacions que ens ofereixen diferents membres de la comunitat educativa.

Reina Duarte

Directora de Publicacions del Grup EDEBÉ

Durant tota la vida d'estudiant, m'organitzava el temps d'estiu entre el que es considerava «gaudir de les vacances» i el que els meus pares anomenaven «fer deures», que incloïa resoldre el quadern de vacances corresponent i repassar els llibres del curs següent. Sempre vaig acomplir aquestes obligacions estivals amb gust i, no obstant això, quan arribava el temps lliure, corria a la platja i mai oblidava un dels meus llibres que els pares em permetien triar sola. Han passat els anys i treballo en una editorial especialitzada en educació i literatura infantil i juvenil en la qual publiquem quaderns de vacances pedagògicament estudiats, amens i atractius. Però quan em pregunten la meua opinió sobre les activitats «educatives per a vacances», sempre recomanaré que es deixi llibertat al xiquet perquè triï una lectura, en qualsevol format i de qualsevol gènere, la que considere més entretinguda i divertida. Segur que aquest dret a triar «el seu llibre» també els ensenyarà.

Lorena Bay

Mestra de Primària del Col·legi Ntra. Sra. de la Salut d'Algemesí

És fonamental que, al llarg de les vacances d'estiu, els alumnes repassen els continguts treballats durant el curs a fi de conservar tot el que han après i mamprendre el nivell següent amb més seguretat en si mateixos. Per això, són molt necessaris els quaderns de vacances, en els quals és convenient que les activitats treballen totes les àrees i no només les àrees instrumentals. I, com que no hem d'oblidar que la lectura és la base de tots els aprenentatges, juntament amb l'aprenentatge oral, és clar, cal incidir en aquesta i en activitats de comprensió lectora amb l'objectiu de reforçar i millorar tasques com l'estudi, l'assimilació de conceptes o el raonament i la resolució de problemes matemàtics.

A més, les activitats han de ser motivadores i preferiblement lúdiques, sobretot com més menuts són els destinataris. Els quaderns estan pensats per a ser realitzats durant dos mesos d'esplai, i ja sabem que, a l'estiu, tot el món viu.

Manuel Sanchis

Pare

Tinc una filla de set anys i un fill de deu. Ens ha costat molt aprendre els hàbits d'autonomia i de col·laboració en les faenes de casa. Quan arriba l'estiu, tot i que necessàriament hi ha canvis, tractem de mantenir els costums. Per això crec que, quan acaba l'escola al juny, els mateixos hàbits de treball s'han d'adaptar al canvi, però sense deixar-los.

Són moltes hores d'oci les que es presenten al llarg dels dos mesos d'estiu i bona part del temps crec que s'ha de dedicar a altres activitats que al llarg de l'any no han pogut practicar. Però també penso que dedicar una o dues hores al dia a repassar el que han estudiat durant el curs els ve molt bé.

Amb lectures i materials adequats podem ajudar els nostres fills a continuar aprenent durant l'estiu, a reforçar els hàbits i a començar el nou curs amb la pretemporada feta, com els esportistes. I si els materials són lúdics (i amb solucionaris!) sempre seran benvinguts.

Víctor Giner Albero

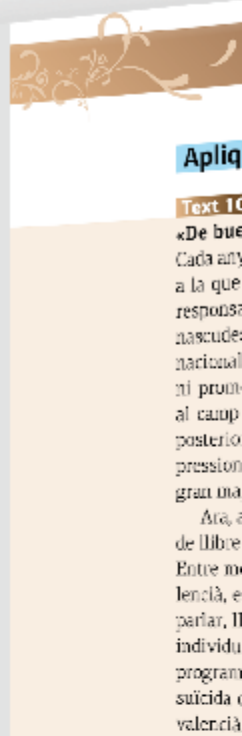
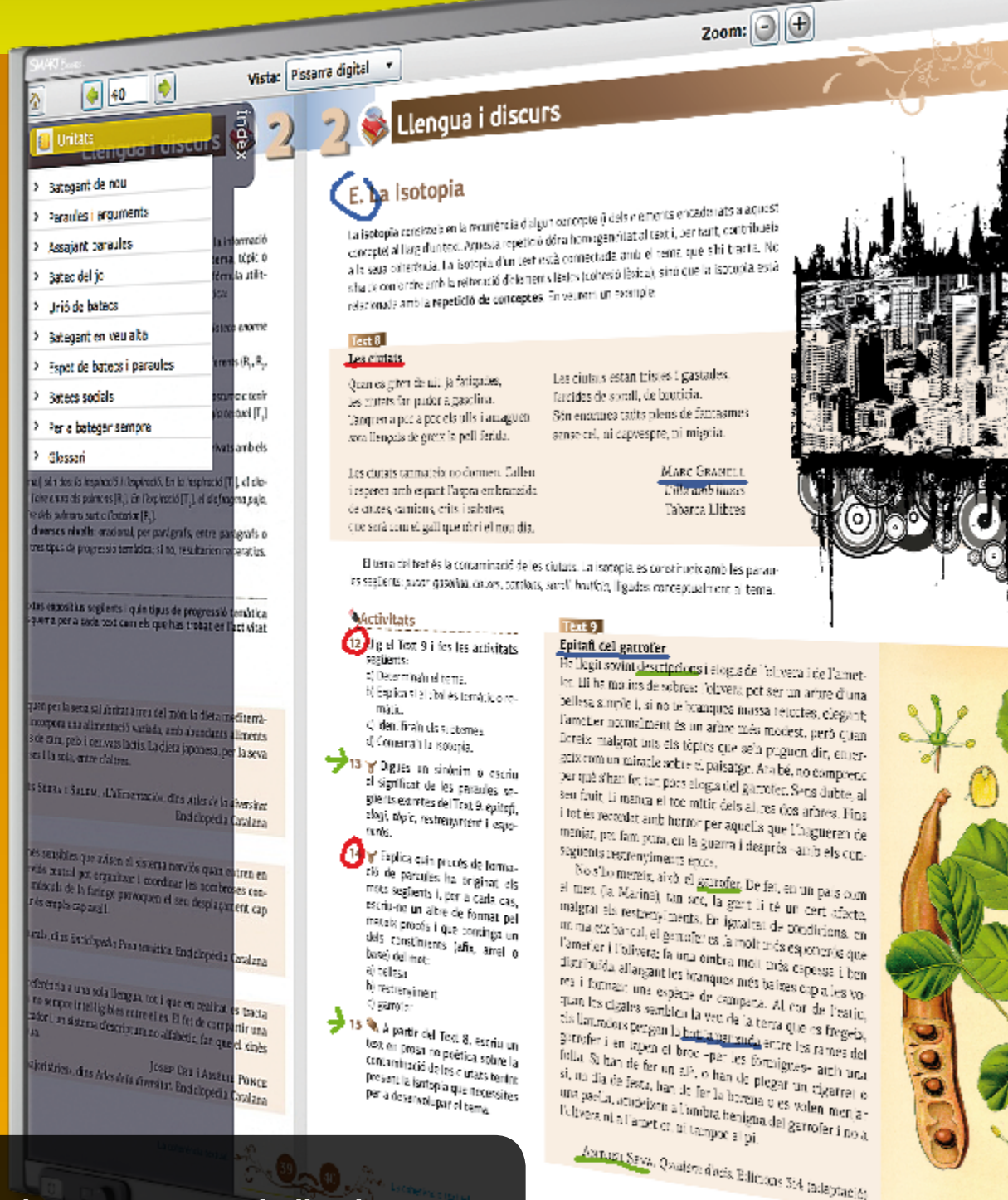
Alumne de sisè de Primària

Quant s'acaba l'escola m'agrada organitzar-me els horaris un poc per a poder fer els deures i també disfrutar de l'estiu.

Durant el mes de juliol, dedico el matí a fer els deures que m'han posat en escola. Sobretot m'agrada fer quadernets amb un poquet de cada assignatura. Compte les pàgines que he de fer en total i ho repartisc per a acabar-ho tot al juliol (2 o 3 pàgines cada dia). Després de dinar aprofito per a llegir (sempre em posen algun llibre de lectura per a l'estiu), i a la vesprada ja estic lliure per a fer el que més m'agrada: jugar amb els amics, anar a la piscina...

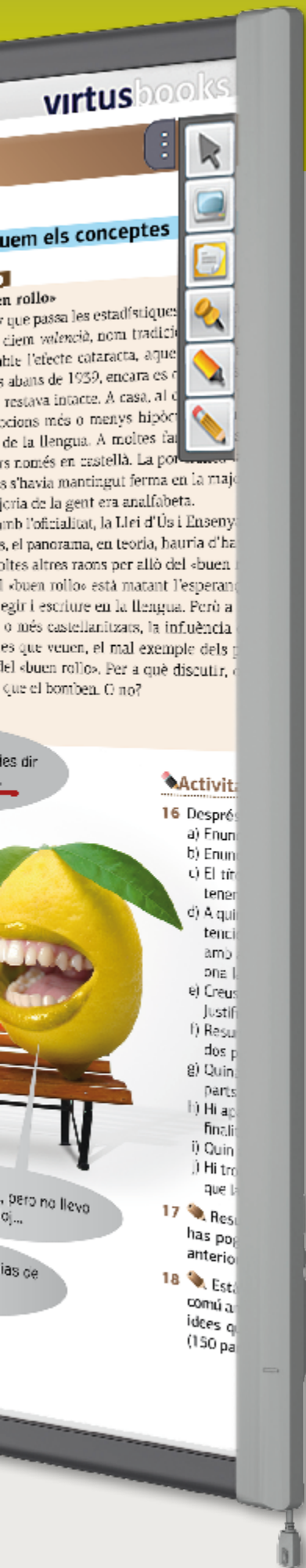
Després, a l'agost aprofito per a descansar i no fer deures (perquè ja els tinc fets, és clar), jugar al futbol, que és el que més m'agrada, anar a la platja, passejar per la muntanya, eixir amb la bici, córrer a peu... Com que fa tanta calor, passe quasi tot el mes nadant i divertint-me molt.

NOVETAT CURS 2010|2011

- Llibres adaptats per a treballar-los en la pissarra digital
- Materials didàctics multimèdia
- Recursos interactius
- Actualització contínua

NOVETAT CURS 2010|2011

Els llibres de text de Bromera adaptats a la pissarra digital

A partir del curs escolar 2010-2011, Bromera.txt posa a disposició dels mestres de Primària i Secundària els llibres de text adaptats a la pissarra digital interactiva. D'aquesta manera, s'enriqueixen els continguts i es combinen els textos i les imatges tradicionals amb recursos multimèdia i interactius que fan més atractiu i dinàmic el procés d'ensenyament-aprenentatge.

L'alumne pot accedir al contingut del llibre digital mitjançant una pàgina web, així, solament cal un ordinador i connexió a Internet. Aquests llibres es poden subratllar, ratllar o, fins i tot, ampliar amb enllaços a recursos web com ara activitats multimèdia, vídeos o documents. Tot aquest treball fet sobre la pissarra digital es guarda automàticament, de manera que sempre estarà disponible quan s'inicie la sessió. Aquest suport permet alhora actualitzar els continguts automàticament d'una manera permanent.

L'ús de la pissarra digital a l'aula obri una finestra al món ja que permet un millor accés a la inabastable font de coneixement que suposa Internet, alhora que fomenta la participació i la interacció dels alumnes. Per a facilitar la implantació a l'aula de l'Escola 2.0, Bromera regalarà una llicència anual per a treballar amb aquests materials als professors que trien per a l'aula els llibres de Bromera.txt.

Els llibres incorporen tota una varietat d'elements interactius multimèdia que poden ser ampliat pel professor:

- Recursos sonors
- Activitats
- Documents
- Enllaços web

Per què triar els materials digitals de Bromera.txt?

- Ajuden a motivar l'alumnat
- La selecció dels continguts és de qualitat
- Ofereixen suport continu dels promotors
- Amplien l'experiència del llibre en paper

Materials per a Primària:

- Micalet (Valencià)
- Tabalet (Valencià com a segona llengua)
- Capicua (Matemàtiques)
- Natura (Coneixement del medi)
- Tilde (Castellà)

Materials per a ESO i Batxillerat:

- ONA
- Valencià pràctic
- Batec

Rosa M. Guitart. Escriptora i pedagoga

«Un infant aprèn més si està motivat envers allò que vol aprendre»

José Luis Sastre

A l'estiu es juga, es fan amics i, si cal, se suporten hores i hores atrapat al cotxe amb la família per poder arribar a la platja. Però, a l'estiu, també s'aprèn. Els pedagogs criden a aprofitar el temps d'oci dels xiquets perquè continuen educant-se per bé que no siga un temps curricular ni acadèmic. La fórmula no és fàcil: s'ha de trobar l'equilibri per no estressar-los i que descobrisquen la capacitat de formar-se lluny de l'escola. D'això reflexiona la professora Rosa M. Guitart, autora de llibres *Com jugar i divertir-se tothom* i *101 jocs*.

«En temps d'esbarjo els infants aprenen a relacionar-se amb els altres, normes de convivència, habilitats determinades que formen part d'allò que tot professorat vol que aprengui l'alumnat.»

«Pocs infants haurien de fer deures durant les vacances», diu convençuda la professora Rosa M. Guitart, que recorda allò que hauria de ser ben obvi: que les vacances «estan perquè els infants descansin de l'escola. I jugar, fer activitats extraescolars o dedicar el seu temps a allò que els agrada». Això no vol dir que el temps estival deixi de ser un temps per formar-se ni que hagen d'abandonar els llibres i els hàbits, però quan se li pregunta per l'excés d'activitats extraescolars o cursets intensius als quals alguns pares inscriuen els

seus fills en arribar la calor, ella recorda que els pares i les mares poden ajudar els menors buscant-los activitats si estan molt perduts, «però jugar sol o amb amics, estar amb la família, anar a la placeta o assistir a casals d'estiu i colònies són opcions molt bones en què, segur, no cal insistir gaire».

Com motivar per a aprendre en temps de vacances

La premissa és que una criatura aprèn en qualsevol lloc i moment. D'ací que, a l'estiu, els deures només els haurien de fer «aquells alumnes que realment el mestre o la mestra considere que han d'estudiar alguna cosa que no van poder assolir en el curs o de la qual és necessari que facin manteniment». Com es fa, doncs, per espremer educativa-

ment el temps d'oci? «Si una criatura aprèn més o menys no depèn tant del context en el qual es troba sinó dels elements que posa en joc l'infant en aquell moment. Un infant aprèn més si està motivat envers allò que vol aprendre, si sap que li servirà per a alguna cosa el que ha d'aprendre, si ho pot relacionar amb la vida quotidiana... i també aprèn més si les coses que vol aprendre li arriben de manera que les entén, que l'estimulen», assegura la professora Guitart. Per tant, el

«L'infant aprèn més si les coses que vol aprendre li arriben de manera que les entén, que l'estimulen.»

repte és aconseguir motivar-los amb les activitats que més els agrada practicar.

No es tracta ara de descobrir el gran valor educatiu que tenen els jocs i les activitats que poden fer mentre estan de vacances. Això és conegut des de fa temps. Es tracta de potenciar-los. En aquest temps d'esbarjo «els infants aprenen o posen en joc altres coses: relacionar-se amb els altres, normes de convivència, habilitats determinades –si corren, salten, s'enfilen, fan cops de peu a una pilota o xerren amb els amics– que, de fet, sí que entren en allò que tot professorat vol que aprengui l'alumnat». D'acord que no són equacions de segon grau ni figura en el contingut estricte de les assignatures que poden tenir els xiquets, però són coneixements que adquiriran per al futur. Educació, en una paraula.

L'ús i l'abús de les noves tecnologies

Però la realitat és la que és, i sent veritat que els infants corren i salten i s'enfilen, també ho és que aquestes activitats han anat quedant desplaçades per la consola, el videojoc i una sèrie de tecnologies que tenen grans

capacitats pedagògiques alhora que han canviat els costums de les noves generacions. «Aquestes noves tecnologies tenen força possibilitats, serveixen i potencien moltes coses que per a la criatura són adequades: segons quines, plantegen reptes, posen en acció habilitats d'estratègia, de resposta ràpida, habilitats espacials... Però també tenen perills». Guitart pensa en determinats jocs sobre els quals caldria estudiar quins valors potencien. I en cita algun, per exemple: «Poc respecte als altres, violència gratuïta o competitivitat exagerada. El problema més gran, però, és el temps d'utilització. Ja estan sortint a la llum problemes d'addicció als jocs tecnològics o a la utilització de xats en joves que no es poden desenganxar. I si la criatura passa molt temps amb les noves tecnologies no fa altres coses que necessita fer». La recomanació és clara: «Cal que pares i mares limitem l'estona que dediquen els nostres fills i filles a les noves tecnologies» per molt estiu que siga.

Rosa M. Guitart creu que els quadernets de vacances són una bona opció «si la mestra o el mestre considera que l'infant cal que els facin» i proposa la lectura de contes, relats o bones revistes infantils en què troben còmics, jocs o informacions. «S'aprèn de moltes maneres i els processos que fan les criatures per aprendre són diversos».

Tornant a la tecnologia, Guitart apunta que el que interessa més com a pares i mares «és veure què se li demana a la nostra criatura en els jocs tecnològics: què és el que està aprenent en concret i quines habilitats posa en joc». Explica aquesta pedagoga, autora de diversos llibres, que si un joc d'ordinador demana que l'infant planifiqui accions estratègiques, el xiquet aprendrà estratègies determinades. En canvi, si se li demana que responga ràpidament a una indicació del joc, el que posarà en acció serà la rapidesa en la resposta. Sobre això, adverteix: «Molts dels jocs tecnològics estan acostumant els infants a no planificar, a donar respostes sense pensar, a obtenir les coses ràpidament, a valorar per sobre de tot la rapidesa, a solucionar les

coses movent sols els dits... I, a més, són individuals. Si això són aprenentatges que han de fer, també caldrà tenir present que els infants en necessiten uns altres: valorar la tranquil·litat, gaudir en el procés de les coses, saber esperar, pensar i planificar, compartir les activitats amb els altres i moure no només els dits, sinó tot el cos». L'advertiment és vàlid per a tots els moments de l'any, però és veritat que a l'estiu creix exponencialment l'ús de les consoles i els jocs d'informàtica.

«Cal que pares i mares limitem l'estona que dediquen els nostres fills i filles als jocs tecnològics, perquè, tot i que potencien aprenentatges, també cal complementar-los.»

Poques èpoques de l'any són tan propícies com l'estiu perquè els menuts desenvolupen totes aquestes facetes que apunta Guitart i que van lligades a l'adquisició de nous conceptes, però també a un estil de vida. Això de saber esperar, pensar i planificar no sols ho haurien d'aprendre els menuts. Els majors hauríem de tenir la lliçó apresca.

La teua recomanació

Consuelo Berenguer Bort,
directora del C.C.
Sant Josep de Calassanç
d'Algemesí

Ens recomana
Poemania, d'Anna Ballester.
112 pàgs. Fundació Bromera
per al Foment de la lectura, 2009

TXT t'ofereix aquest espai perquè pugues recomanar llibres, pel·lícules, obres de teatre... que t'hagen resultat interessants per la relació que tenen amb l'educació i l'ensenyament. Si trobes algun llibre que creus que els teus companys de professió no s'haurien de perdre, conta'ns-ho per correu electrònic a txt@bromera.com o per correu postal a Revista TXT (Ap. de Correus 147, 46600 Alzira) indicant «Recomanació» en el sobre. Juntament amb el text en què ens expliques per què t'ha agradat (2.000 caràcters aprox.), cal que adjuntes una fotografia de carnet i les dades personals (nom, cognoms, centre educatiu on treballes, adreça i telèfon). Si vols recomanar una pel·lícula, cançó, exposició... envia'ns un text que no supere els 500 caràcters. Els autors de les recomanacions publicades rebran un llibre de Bromera com a obsequi.

Amb una intenció clara i lloable d'acostar i incorporar el gènere poètic, Anna Ballester, mestra especialista en literatura infantil i juvenil, ha publicat una guia pràctica per a fer lectors i lectores de poesia: *Poemania*.

Des de sempre ens han fet creure que la poesia és un llenguatge complex, estrany a l'ús i els costums, difícil de copsar i d'elaborar. Amb tot, la meua experiència com a docent m'ha ensenyat que els alumnes responen amb curiositat i atracció al llenguatge poètic i que la seua actitud davant el fet poètic és alhora entusiasta i vitalista. La poesia és un discurs que es pren llibertats amb el llenguatge i els xiquets, precisament per la seua carència, juguen amb les paraules sense saber-ho i descobreixen que, amb aquestes i amb la poesia, s'ensenyen d'una altra manera allò que el llenguatge escolar els exigeix.

Amb el títol *Poemania*, Anna Ballester, amb una bona dosi d'imaginació, tracta d'una manera especial i diferent els textos poètics, que ensenyen i, alhora, respecten els gustos o els interessos de cada persona, introduint la creativitat en les aules. El llibre ofereix tota una sèrie d'activitats que ajudaran els nostres alumnes a descobrir el funcionament estètic de la llengua, a millorar la lectura expressiva, a facilitar la memorització, a desenvolupar l'expressió corporal o a descobrir matisos diferents en un mateix text. D'altra banda, *Poemania* també facilita les estratègies educatives necessàries per a convertir els alumnes en poetes-escriptors, tot presentant la poesia com a l'eina indispensable que els ajudarà a expressar i comunicar tota la riquesa del seu món interior.

El llibre vol propiciar una trobada satisfactòria entre els xiquets i les xiquetes, mitjançant un treball ric i estimulants amb un ampli ventall d'estratègies d'intervenció a l'aula. La finalitat bé que s'ho val: aconseguir fer d'aquesta activitat una passió, tot potenciant la sensibilitat i el gust per les paraules boniques i les formes acurades d'expressar pensaments, emocions, sentiments o desitjos.

La poesia és una arma carregada de futur. Agafem-la de la mà i fem-la entrar a l'aula. Deixem-nos impregnar de la seua gràcia ajudats per les claus màgiques que, metafòricament, Anna Ballester ens ofereix per a transitar amb els nostres alumnes pel meravellós univers dels versos.

Júlia Barberà, de Cocentaina, ens recomana la pel·lícula *El color púrpura*

Una història emotiva, intensa i lírica que narra una vida difícil, en la qual es mostren en carn viva els sentiments fonamentals de l'ésser humà. L'obsessió de la protagonista per aprendre a llegir l'ajudarà a aconseguir la independència com a dona i la llibertat com a persona. La pel·lícula, basada en la novel·la guanyadora del Premi Pulitzer *The Color Purple*, va ser adaptada al cinema per Steven Spielberg, qui aconseguix algunes escenes que han passat a la història del cinema per la seua mestria.

Bromera completa l'oferta per a les proves de la JQCV

- ▶ Als materials per a preparar l'elemental i el mitjà, ara afegim el **Va de bo!** per al nivell superior
- ▶ Adaptat al Marc Europeu Comú de Referència
- ▶ Una oferta completa que inclou el llibre de l'alumne, el quadern d'activitats i un CD amb recursos sonors i els solucionaris
- ▶ Orientat a la pràctica interactiva de la llengua en situacions comunicatives versemblants
- ▶ Una eina innovadora amb un plantejament lúdic de l'aprenentatge i l'ensenyament, que fomenta l'interès de l'aprenent i facilita la tasca del professorat

Universitat
d'Alacant

materiales educativos
per a l'escola valenciana
bromera.txt

NOVETAT

Calaixet de medi

LA NOVA LÍNIA DE QUADERNS PER A PRIMÀRIA

L'objectiu d'aquests quaderns és contribuir a assolir els continguts que proposa el currículum per a l'àrea de Coneixement del medi d'una manera amena, senzilla i entretinguda.

- Disseny atractiu.
- Amb espai per a respondre a les activitats.
- Inclou projectes d'investigació.
- Experiments senzills i divertits.
- Diversitat d'enfocaments.
- Amb activitats, referents i imatges propers als alumnes.

PLA LECTOR

creix amb bromera

Bromera posa a la disposició del professorat un fons editorial extens format per obres dels autors més destacats per a transmetre als alumnes el plaer de llegir.

materials educatius
per a l'escola valenciana
bromera.txt

Tenim un bon Pla

- Una selecció de lectures específica per a cada curs de l'Educació Primària, feta per professionals a partir d'un criteri d'idoneïtat des del punt de vista pedagògic.
- Acompanyades d'unes propostes didàctiques que possibiliten l'explotació didàctica dels llibres i l'enriquiment, així, de la seua pràctica educativa.
- Possibilitat de complementar els textos amb sessions d'animació a la lectura i amb l'assessorament de Bromera per a preparar activitats relacionades amb les diverses obres.
- Materials diferenciats per a l'alumnat i per al professorat.

Què oferim a l'alumnat?

- Carpeta contenidora dels materials.
- Tres llibres adreçats a l'edat del xiquet o la xiqueta.
- Proposta didàctica vinculada a cada llibre.
- Fitxa d'avaluació del procés lector adaptada per a ser usada en l'àmbit familiar.
- Material d'animació lectora adreçat als pares i les mares.

Què oferim al professorat?

- Carpeta contenidora dels materials.
- Tres llibres adreçats a l'edat del xiquet o la xiqueta.
- Propostes didàctiques dels llibres inclosos en el Pla lector, amb els solucionaris corresponents.
- Dossier explicatiu sobre les característiques de les obres que inclou el Pla lector: resum dels arguments, recull de temes i valors que s'hi poden extraure, ressenyes sobre l'autor i l'il·lustrador, propostes concretes d'animació lectora, activitats complementàries...
- Eines per a avaluar el procés lector del grup.

